

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 25.11.2022
Retningslinjer for bedømmelse av litteratureksponat	Org.: KÅJ	Side: 1 av 4

INNLEDNING.

Disse retningslinjene er ment som en sjekklister som er tilstrekkelig detaljert til å være til nytte for spesialutstillinger for filatelistisk litteratur, så vel som for alminnelige filatelistiske utstillinger der litteratur inngår som kun en av flere ulike klasser.

Alminnelige prinsipper.

Selv om flesteparten av prinsippene for å stille ut filatelistisk litteratur er identiske med de som gjelder for andre filatelistiske klasser, fins det likevel visse forskjeller.

For det første, kan man ikke fra utsiden bedømme betydningen og viktigheten av et litteraturobjekt. Litteraturen må bedømmes for dens innhold. Det er derfor åpenbart at jurymennene må gjøre seg kjent med innholdet før utstillingen begynner. Mens de tre til fem dagene som er avsatt for bedømmelsen vil gi tid til gjennomsyn og noe lesing, så er dette på langt nok for den enkelte dommer til å gjennomgå hvert objekt grundig.

For det andre kan litteraturobjekter ikke bli plukket fra hverandre og forbedret fra en utstilling til neste. I mange tilfeller er det slik at verket representerer en livslang forskergjerning og et iherdig arbeide som vil tjene filatelen i årevis framover. Av denne grunn må man se på utstilling av filatelistisk litteratur først og fremst som et middel til å oppmuntre og fremme slike litterære anstrengelser, og bare i annen rekke som en konkurranse om de ulike nivåer av priser og medaljer.

For det tredje følger det av dette at publikum må være i stand til å studere litteraturen. Et blick på en rekke bøker i en glassmonter gir få opplysninger og er til liten nytte for tilskuer og utstiller. Det er innholdet som teller, ikke omslaget.

FIP har utarbeidet et omfattende sett regler for bedømmelse av filatelistiske eksponat, som innlemmer FIPs vanlige bestemmelser for alle konkurranseklasser. For filatelistisk litteratur er disse prinsippene uttrykt i Spesialreglementet for bedømmelse av filatelistisk litteratur på FIP-utstillinger (SREV). Disse blir supplert av bestemmelser som tar hensyn til sider ved filatelistisk litteratur som er særegne for denne klassen: Tilleggsregler for Filatelistisk Litteratur på FIP-utstillinger. De to dokumentene, sett under ett, utgjør kravene til utstilling og bedømmelse av filatelistisk litteratur på FIP-utstillinger.

Kategorier av filatelistisk litteratur

Filatelistisk litteratur kan deles inn i tre kategorier.

a. Monografier

Monografier er detaljerte skrevne studier av et enkelt spesialisert emne eller deler av det. De inkluderer

- Bibliografier
- Spesialstudier, håndbøker og tilsvarende publikasjoner
- Generelle eller spesialiserte ikke-periodiske kataloger
- Spesialiserte auksjonskataloger
- Dokumentasjon av samlinger
- Utstillingskataloger

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 25.11.2022
Retningslinjer for bedømmelse av litteratureksponat	Org.: KÅJ	Side: 2 av 4

- Dokumenter fra forelesninger
- Artikkelsamlinger som utgjør en samlet enhet

b. Periodiske utgivelser

Periodiske utgivelser er publikasjoner som utgis med regulære intervaller. De inkluderer

- Tidsskrift utgitt ukentlig, månedlig eller med andre faste intervall
- Kataloger som utgis med faste intervall
- Auksjonskataloger som kommer med faste intervall
- Årbøker og tilsvarende publikasjoner

c. Digitale medier

Digitale medier inkluderer alt utgitt og brukt digitalt som dekkes av SREV Art. 2. Disse kan ikke defineres presist på grunn kontinuerlig utvikling av teknologien, men de inkluderer for eksempel

- Internetsider
- Applikasjoner eller programvare

Bruken av bedømmelsessystemet

Bruken av et poengsystem, sammen med passende skjema, kan være til hjelp for å oppnå en balansert og nøktern bedømming. Imidlertid må det understrekes at et slik system ikke kan benyttes mekanisk; de endelige poengsummer må også sees i relasjon til eksponatenes helhetlige kvalitet.

Trykte og digitale medier har to forskjellige bedømmelses tilnærminger.

A. Scoringskategorier og vurdering av trykte monografier og periodiske utgivelser

Behandling av innholdet - <i>forfatterskap</i>	40
<ul style="list-style-type: none"> • Hvor godt er historien beskrevet og fortalt? • Vurdering av litterær stil, klarhet • Kommunikasjonsegenskaper	
Originalitet, betydning og grundighet i forskningen – <i>filatelistiske element</i>	40
<ul style="list-style-type: none"> • Overordnet betydning = global betydning for filatelien • Grad av originale funn, forskning og analyse • Omfattende = dybde og omfang • Forståelse av emnet	
Tekniske forhold – <i>redaksjonelle element</i>	15
<ul style="list-style-type: none"> • Hvor godt er publikasjonen framstilt • Tittelside, tittelfelt, sidetall, innholdsfortegnelse, bruk av fotnoter • Anerkjennelse til hjelpere og bidragsyttere, kildeangivelser, indeks og bruk av illustrasjoner og tabeller - med billedtekster, konsistens i layout og tekst	
Presentasjon – <i>utgivermessige element</i>	<u>5</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Innbinding, trykningskvalitet, papirkvalitet og format • Bruk av fargeillustrasjoner	

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 25.11.2022
Retningslinjer for bedømmelse av litteratureksponat	Org.: KÅJ	Side: 3 av 4

Scoringkategorier og vurdering av digitale medier

B Digitale monografier og periodiske utgivelser

Behandling av innholdet - *forfatterskap*

- Tydelig skrivestil
- Kapittelinndeling
- Kvalitet på illustrasjoner
- Indeks
- Søkemuligheter
- Fotnoter
- Bruk av hyperlinker
- Navigering i digitalt dokument

Originalitet, betydning og grundighet i forskningen – *filatelistiske element*

- Overordnet betydning = global betydning for filateli
- Grad av originale funn, forskning, analyser (ny eller revidert forskning)
- Omfattende = dybde og omfang (dybde av dekning av området)
- Forståelse av emnet

Tekniske forhold – *redaksjonelle element*

- Typografi
- Tilgjengelighet
- Medium (for eksempel USB drive, DVD, CD, nedlastning)
- Plattform (for eksempel PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet med nåværende og tidligere versjoner av operativsystemer

Presentasjon – *utgivermessige element*

- Visuell presentasjon
- Følger reglene for universell utforming ved bruk av farger

B Nettsider

Behandling av innholdet - *forfatterskap*

- Brukervennlig
- Funksjonelt
- Datainnhold
- Navigering
- Sidehenvisning
- Sidens oppbygning
- Mulighet for fri tilgang kontra begrenset tilgang
- Søkbarhet

Originalitet, betydning og grundighet i forskningen – *filatelistiske element*

- Kreativitet

FIPs retningslinjer	Rev.: 3	Dato: 25.11.2022
Retningslinjer for bedømmelse av litteratureksponat	Org.: KÅJ	Side: 4 av 4

- Bredden av valgt område

Tekniske forhold – redaksjonelle element

- Plattform (for eksempel PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet med nåværende og tidligere versjoner av operativsystemer

Presentasjon – utgivermessige element

- Visuell presentasjon
- Følger reglene for universell utforming ved bruk av farger

D Applikasjon eller Programvare

Behandling av innholdet - forfatterskap

- Teknisk nyvinning
- Hvor stor andel av programvare er originalt utviklet kontra bruk av standard IT-verktøy

Originalitet, betydning og grundighet i forskningen – filatelistiske element

- Brukervennlig
- Funksjonalitet av filatelistisk elementer i produktet
- Navigering

Tekniske forhold – redaksjonelle element

- Hvor lett det er å få tak i produktet
- Medium (for eksempel USB drive, DVD, CD, nedlastning)
- Plattform (for eksempel PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet med nåværende og tidligere versjoner av operativsystemer

Presentasjon – utgivermessige element

- Visuell presentasjon
- Følger reglene for universell utforming ved bruk av farger

To aspekt med tanke på prosessen ved å bedømme er viktig å påpeke

Først, dommere bør først se på det positive aspektet av eksponatet, framfor å bare se etter «hvor mange poeng kan jeg trekke».

For det andre, all evaluering må ta hensyn til hva som tidligere er utgitt for området, hvordan det ble behandlet i andre publikasjoner, selv spørsmål om hvor viktig en publikasjon er for et land eller språkgruppe sammenlignet med andre. Disse faktorene kan endres fra et år eller en utstilling til en annen og det er klart at slike endringer kan påvirke bedømmelsen av eksponatet.

AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

I tilfelle uoverensstemmelser i oversatt tekst, skal den engelske teksten ha forrang.

Dette spesialreglementet for vurdering og bedømmelse av litteratureksponater på FIP-utstillinger ble bekreftet av Litteraturkommissjon 19. juli 2022. Det ble godkjent av FIPs styre 8. august 2022 i Jakarta, Indonesia og vedtatt av FIPs 76s. kongress i Jakarta 10. august 2022.